

Sygn. akt V KZ 67/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak

w sprawie z wniosku **K. A.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 września 2013 r.,

zażalenia pełnomocnika wnioskodawcy na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 5 sierpnia 2013r., odmawiające przyjęcia kasacji

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone zarządzenie, a także postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 1 sierpnia 2013 r., i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

UZASADNIENIE

W dniu 30 marca 2012 r. pełnomocnik K. A. – adw. J. U. wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 6 listopada 2012 r., wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia (k. 416-421, t. III). Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2013 r., Sąd Apelacyjny nie uwzględnił tego wniosku, a w konsekwencji Zastępca Przewodniczącego Wydziału, zarządzeniem z dnia 5 sierpnia 2013 r. odmówił, na podstawie art. 524 § 1 k.p.k., przyjęcia kasacji, jako wniesionej po terminie.

Na powyższe zarządzenie zażalenie złożył pełnomocnik K. A., zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 117 § 1 k.p.k. poprzez nie zawiadomienie pełnomocnika wnioskodawcy o posiedzeniu Sądu wyznaczonym w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, a w konsekwencji –

rozpoznanie sprawy w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji bez udziału wnioskodawcy i jego pełnomocnika i bez umożliwienia tym osobom wypowiedzenia się w sprawie i złożenia niezbędnych wyjaśnień. Nadto zarzucono błędne ustalenia faktyczne w zakresie przesłanek przywrócenia terminu i stwierdzonej zależności tych przesłanek od woli i wiedzy wnioskodawcy, a w konsekwencji – bezpodstawne odmówienie przyjęcia kasacji.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia i ponowne rozpoznanie sprawy w przedmiocie – w pierwszej kolejności przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, a w drugiej kolejności – przyjęcia tej kasacji do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie i podniesiony w nim w pkt I zarzut pełnomocnika wnioskodawcy okazały się zasadne, co skutkowało wydaniem decyzji o charakterze kasatoryjnym.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, na co zwracał uwagę uprzednio orzekający w przedmiotowej sprawie Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt V KZ 44/13 (k.446, t. III), że przepisy art. 528 § 2 w zw. z art. 447 § 3 k.p.k. nie pozostawiają wątpliwości co do tego, iż niepodlegająca zaskarżeniu decyzja o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji (art. 528 § 1 pkt. 3 k.p.k.) może być przedmiotem zarzutów podnoszonych w zażaleniu na zarządzenie odmawiające, z tego powodu, przyjęcia skargi.

Trafny zatem okazał się zarzut pełnomocnika, który wskazał, że w toku procedowania przez Sąd Apelacyjny w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia art. 117 § 1 k.p.k. poprzez niezawiadomienie przez Sąd o terminie tego posiedzenia ani wnioskodawcy ani jego pełnomocnika.

Jak wynika z zarządzenia z dnia 22 lipca 2013 r. o wyznaczeniu terminu posiedzenia na dzień 1 sierpnia 2013 r. (k. 454, t. III) i zawartego tam polecenia Przewodniczącego, powiadomiona o terminie posiedzenia została jedynie Prokuratura Apelacyjna. W aktach sprawy brak jest także zwrotnych poświadczeń odbioru zawiadomień o wyznaczonym terminie posiedzenia na dzień 1 sierpnia 2013 r. dla K. A. oraz jego pełnomocnika, co wzmacnia przekonanie, że owe strony nie zostały zawiadomione o terminie posiedzenia.

W tej sytuacji i poczynić należy kilka uwag natury ogólnej dotyczących zarzucanej kwestii.

Bezspornym jest, że w postępowaniu w przedmiocie przywrócenia terminu, do udziału stron i innych osób w tymże posiedzeniu zastosowanie znajduje przepis art. 96 § 2 k.p.k. Z jego treści zaś wynika, że strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli ma to znaczenie dla ochrony ich praw lub interesów, mogą wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawią. W przypadku milczenia ustawy co do udziału stron w posiedzeniu - tak jak ma to miejsce w postępowaniu o przywrócenie terminu (art. 126 k.p.k.) - z komentowanego przepisu wynika uprawnienie do wzięcia udziału w posiedzeniu, które aktywuje się z chwilą stawiennictwa strony na terminie posiedzenia.

Jednakże nie sposób nie zauważyć i nie odwołać się w rozpoznawanym judykacie do zasadniczej i ukształtowanej już od 2003 r. kwestii dotyczącej określenia na nowo reguł rządzących uprawnieniami stron do udziału w posiedzeniach sądowych w zakresie obowiązywania art. 96 k.p.k. Otóż podkreślić należy, że ustawodawca zrezygnował z uprzywilejowanej pozycji prokuratora, jaką ten posiadał przed wejściem w życie tejże noweli. Obecnie nie ma on już „generalnego” uprawnienia do udziału w posiedzeniach sądu, ale traktowany jest – zgodnie z zasadą równości broni – tak samo jak inni uczestnicy postępowania (czyt. więcej: *P. Hofmański, S. Zabłocki, Komentarz do art. 96 k.p.k., Zakamycze 2006*).

Decyzja Przewodniczącego i wydane zgodnie z nią zarządzenie, które rodzić ma na przyszłość skutki określone w art. 117 k.p.k. w stosunku do prokuratora, zachować musi kompatybilność w zakresie tak uprawnień jak i obowiązków, skutków w stosunku do pozostałych stron postępowania. Wówczas tylko mówić można o zachowanej zasadzie równości broni.

Skoro zatem orzekający Sąd zgodnie z art. 117 § 1 k.p.k. o terminie posiedzenia zawiadomił uprawnionego do wzięcia udziału w nim prokuratora, tym samym zobligowany był również do zawiadomienia o jego terminie i miejscu K. A. lub jego pełnomocnika.

Wydane postanowienie na posiedzeniu przeprowadzonym pomimo niezawiadomienia i nieobecności na nim wszystkich osób uprawnionych do wzięcia

udziału w tym posiedzeniu, wydane zostało z rażącym naruszeniem przepisu art. 117 § 1 k.p.k., co mogło mieć istotny wpływ na treść tego orzeczenia. Nadto, naruszenie przez Sąd Apelacyjny wymienionych norm gwarancyjnych jest równoznaczne z naruszeniem prawa K. A. do obrony.

Wobec powyżej wskazanych okoliczności zaskarżone zarządzenie nie mogło się ostać, zaś argumenty wskazane w pozostałych punktach zażalenia przez skarżącego jako przedwczesne uznać należało za bezprzedmiotowe.

W toku ponownego rozpoznania sprawy, w szczególności zaś podjęcia ponownych czynności procesowych w zakresie rozpoznania wniosku pełnomocnika o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, Sąd Apelacyjny uwzględni powyższe uwagi i wyda wolną od wad decyzję procesową.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.